

Kernteam Herijking Beroepsprofiel
per email beroepsprofiel@nba.nl

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
T 088 4960 301
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
13 maart 2025	Consultatiereactie concept Verorde- ning op de Be- roepsprofielen	Commissie MKB	

Geachte leden van het Kernteam,

Graag maakt de Commissie MKB (verder: Commissie) van de gelegenheid gebruik om te reageren op het eerste concept van de herijkte verordening, inclusief uitgebreide toelichting. De Commissie waardeert de inzet van het Kernteam voor het opstellen van de concept verordening en de toelichting alsmede de georganiseerde bijeenkomsten om de leden een kans te geven om hierover in discussie te gaan. Middels deze brief wil de Commissie graag enkele punten van zorg en advies aandragen. De Commissie vertrouwt erop dat deze opmerkingen bijdragen aan het verder verfijnen en verbeteren van de voorgestelde verordening.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Beschrijving werkvelden

De Commissie merkt op dat in de beschrijving van de werkvelden a (audit en assurance) en b (samenstellingswerkzaamheden en advisering van het midden- en kleinbedrijf) de vrijwillige controleopdrachten ontbreken. Het is van cruciaal belang dat deze vrijwillige controleopdrachten expliciet worden toegevoegd, omdat dit ook een essentieel onderdeel is van de werkzaamheden voor accountants werkzaam in het MKB. Op de eerste bijeenkomst van de roadshows op 10 februari jl. is door u de toezegging gedaan dat de bevoegdheid voor het verrichten van vrijwillige controleopdrachten blijft bestaan voor de accountants in het MKB.

Daarnaast wordt in werkveld b in de concept verordening in het geheel geen beschrijving gegeven van assurance werkzaamheden. In de toelichting op de concept verordening wordt hier wel nader op ingegaan. De Commissie is van mening dat de beschrijving bevoegdheid assurance opdrachten zoals nu opgenomen op pagina 12 te eng is:

- uitvoeren ten behoeve van beperkte kring van gebruikers lijkt niet in overeenstemming met wet- en regelgeving. Vrijwillige controleopdrachten moeten zonder beperking kunnen worden uitgevoerd;
- beperkte complexiteit en geen gebruik maken van complexe interne beheersingssys-temen lijkt aan te sluiten bij LCE, hoe wordt hier over gedacht door het kernteam?

De Commissie vindt het noodzakelijk om hierin duidelijkere richtlijnen en omschrijvingen op te nemen, zodat het werkveld goed gedefinieerd wordt.

De basis voor de werkvelden c en d is voor de Commissie niet geheel duidelijk. Indien het de bedoeling is om hieronder accountants in business, overheidsaccountants en intern accountants samen te vatten, vindt de Commissie dat de beschrijvingen momenteel te beknopt zijn. Wij adviseren om deze werkvelden verder uit te breiden en te verduidelijken.

Common Body of Knowledge (CBOK)

Op basis van het rapport vraagt de Commissie zichzelf af of de CBOK voor beide opleidingsvarianten identiek is. Deze vraag is relevant, omdat het essentieel is om te begrijpen in hoeverre de basiskennis en -vaardigheden gelijk zijn voor alle accountants, ongeacht de gekozen opleidingsroute.

In artikel 7 van de concept verordening zijn nu 2 varianten opgenomen voor de opleiding tot accountant. Het is voor de Commissie nog onduidelijk wat de uitwerking hiervan is in de eindtermen en uiteindelijk de (nieuwe) opleidingen, vooral in relatie tot de CBOK. De Commissie vraagt zichzelf af of er in het laatste jaar een keuze zal moeten worden gemaakt tussen MKB of Assurance.

Tevens vraagt de Commissie verduidelijking over de consequenties voor de opleiding van variant a (AA zonder WTA-certificeringsbevoegdheid) en variant b (RA zonder aantekening duurzaamheidsrapportering). Zonder deze informatie is het moeilijk om een gefundeerd advies te geven.

Het is belangrijk om te verduidelijken welke bevoegdheden specifiek gekoppeld zijn aan de aantekening duurzaamheidsrapportering en of er zonder deze aantekening een samenstellingsverklaring kan worden afgegeven in het kader van duurzaamheidsrapportages.

Universitair of HBO? Opleidingstitel, beroepstitel en specialisaties?

Het voorstel om een universitaire post initiële opleiding verplicht te stellen voor de RA roept vragen op, bijvoorbeeld ook in relatie tot buitenlandse accountants die op dit moment met een hbo-opleiding en een Verklaring van Vakbekwaamheid kunnen worden ingeschreven als RA of AA. De vraag is of het nu voorliggende voorstel in lijn is met de Europese richtlijn (2014/56/EU) en of dit geen ongelijk speelveld creëert voor Nederlandse HBO-opgeleide accountants.

De mogelijkheid voor HBO-opgeleide accountants met certificeringsbevoegdheid voor wettelijke controles op basis van LCE lijkt de Commissie een nuttig voorstel, mits de praktijkopleiding goed is afgestemd op de specifieke behoeften van het MKB.

De Commissie adviseert tegen het invoeren van een onderscheid tussen opleidingstitel en beroepstitel, aangezien dit leidt tot onduidelijkheid voor de gebruikers van onze diensten en op de arbeidsmarkt en zorgt volgens de Commissie voor een ongelijk speelveld, vooral wanneer er gesproken wordt over de Common Body of Knowledge. De Commissie is voorstander van één algemene titel, namelijk "Accountant", voor alle afgestudeerden. In het register zouden enkel de bevoegdheden voor wettelijke controle en wettelijke CSRD-bevoegdheden vermeld moeten worden.

Het creëren van specialisaties binnen het register zou tevens kunnen leiden tot meer regels, meer toezicht, hogere kosten en verslechtering van de studeerbaarheid van de opleidingen. Ook de gevolgen van het creëren van specialisaties op bijvoorbeeld het gebied van tuchtrecht, zijn voor de Commissie niet geheel duidelijk. Een dergelijk systeem zou bovendien onduidelijkheid kunnen creëren voor zowel de markt als de accountants zelf.

Dit zou vergelijkbaar kunnen zijn met de implementatie van de Wet implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering. Deze implementatie is van invloed op de WTA, WFT, BW, Wet economische delicten en de WTRA. Hierbij is het vooralsnog niet duidelijk wat de rol van de MKB accountant met betrekking tot duurzaamheidsrapportering, in welke vorm dan ook, zal zijn. Ook de mogelijke creatie van specialisaties, zal mogelijk kunnen leiden tot vergaande wijziging van wet- en regelgeving, wat volgens de Commissie niet wenselijk is.

Daarnaast is het risico van het creëren van specialisaties dat dit leidt tot een mogelijke overlap met andere specialisaties (denk aan opleiding tot IT-auditor of opleiding tot controller).

Wanneer er toch wordt gekozen voor de overgang naar een systeem van specialisaties, dan is de Commissie van mening dat specialisaties duidelijk moeten worden afgebakend. Ook is de Commissie van mening dat de gevolgen voor de huidige AA's en RA's (met WTA-certificeringsbevoegdheid) duidelijk toegelicht moeten worden. Als bijvoorbeeld de WTA-certificeringsbevoegdheid of MKB een specialisatie wordt, moet worden uitgezocht of deze bevoegdheid kan vervallen. Indien dat het geval is, rijst de vraag hoe invulling kan worden gegeven aan de werkzaamheden van accountants die terugkeren naar een specialisatie.

Het lijkt de Commissie noodzakelijk om deze overgang zorgvuldig te overwegen en duidelijk te communiceren over de rechten en verplichtingen van accountants die zich momenteel met WTA-certificeringsbevoegdheid in het register bevinden. De Commissie is van mening dat de WTA-certificeringsbevoegdheid van de huidige AA's en RA's een opleidingstitel is, die niet kan vervallen.

Werken met vervalltermijnen van specialisaties vindt de Commissie niet wenselijk, het zit immers in het DNA van de accountants om te zorgen voor voldoende competenties om de rol goed te vervullen.

Als er toch wordt gekozen voor specialisaties is MKB volgens de Commissie een specialisme, met ook voorbehouden handelingen in de MKB praktijk voor accountants met deze specialisatie. Het overstappen naar de MKB praktijk brengt dan ook nog nader in te vullen verplichtingen mee voor de accountant die zich in deze praktijk wil specialiseren.

Overigens zouden accountants in de MKB praktijk geholpen zijn met een betere waardering van de markt voor de samenstellingsverklaring van de accountant, bijvoorbeeld bij subsidieverstrekkers en financiers. De Commissie is van mening dat het onderscheidend vermogen van de MKB accountant op dit moment in de markt onvoldoende is, waardoor de verwachting is dat de opleiding tot MKB accountant niet aantrekkelijk zal zijn voor toekomstige studenten. Dit zal de instroom in het beroep niet bevorderen.

Doelstellingen herijkte beroepsprofiel en continue professionele ontwikkeling

De Commissie is van mening dat in de toelichting op de concept verordening onvoldoende wordt uitgelegd hoe de doelstellingen van het herijkte beroepsprofiel (toekomstbestendigheid, studeerbaarheid en uitvoerbaarheid) daadwerkelijk worden bereikt. De beperkte integratie van theorie en praktijk in de RA-opleiding leidt tot zorgen, vooral met betrekking tot de mogelijkheden voor studenten om hun opleiding bij voldoende kantoren te kunnen afronden. De Commissie zou graag meer duidelijkheid willen over hoe de herijking van het beroepsprofiel en de invulling daarvan in de opleidingen ervoor zorgt dat de doelstellingen daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Desgewenst is de Commissie graag bereid mee te denken over de wijze waarop de opleidingen in de toekomst worden ingericht, met een praktijkopleiding die ook in het MKB kan worden voltooid (eventueel met een deel van de te maken uren na de opleiding, zoals nu bij de CSRD opleiding het geval is).

De continue professionele ontwikkeling (CPD) is volgens de Commissie een essentieel onderdeel van het vak van de accountant en moet dan ook verankerd blijven in de voorschriften. De verplichtingen die hiervoor in de VGBA en de PE-regeling zijn opgenomen, zijn in de ogen van de Commissie al toereikend. Het lijkt de Commissie dan ook niet nodig om hierin verder te wijzigen, aangezien de huidige regeling al voldoende waarborgen biedt voor de noodzakelijke vakbekwaamheid en voortdurende professionele groei van accountants.

Verantwoordelijkheid voor Toelatingsvereisten en Toezicht

De Commissie adviseert om de verantwoordelijkheid voor de toelatingsvereisten en het toezicht te laten liggen bij de NBA en de Raad voor Toezicht. Zij hebben de expertise en infrastructuur om toezicht te houden op de naleving van de beroeps- en opleidingseisen. Het is van belang dat het toezicht in handen blijft van de professionele organisatie die het beste in staat is om deze taken effectief uit te voeren.

Ten slotte

In het algemeen is de Commissie van mening dat de Concept Ontwerpverordening op de Beroepsprofielen 2025 enkele belangrijke knelpunten bevat die verduidelijking behoeven.

Wij vertrouwen erop dat onze opmerkingen bijdragen aan een verbeterde verordening die zowel recht doet aan de praktijk van de accountant als aan de opleidingseisen voor de toekomst.

Wij danken u voor de gelegenheid om onze bevindingen te delen en staan open voor verdere toelichting en discussie.

Met vriendelijke groet,
Namens de Commissie MKB

Gerdien Vlot
Accountant en voorzitter van de Commissie MKB

